

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

---=000=---

ກະຊວງກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້

0377
ເລກທີ ...../ກປ

ບົດແນະນຳ

ເຖິງ: - ພະແນກກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ແຂວງ, ກໍາແພງນະຄອນ ແລະເຂດພິເສດ
- ຫ້ອງການກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ເມືອງ

ເລື່ອງ: ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ຕາມສິດປະເພນີ.

ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວເຮົາ ແມ່ນມີຫລາຍຊົນຊາດ ຊົນເຜົ່າ ແລະ ມີວັດທະນາທຳຮີດຄອງປະເພນີ ແຕກຕ່າງກັນ, ປະຊາຊົນລາວເຮົາ ເກືອບ90% ມີການດຳລົງຊີວິດຕິດພັນກັບທຳມະຊາດ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນອາໄສແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ເປັນພື້ນຖານໃນການທຳມາຫາກິນປະຈຳວັນ.

ແຕ່ເວົ້າເຖິງສິດນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ຕາມປະເພນີແລ້ວ ປະຊາຊົນລາວເຮົາ ແມ່ນ ໄດ້ມີມູນເຊື້ອມາແຕ່ດົນນານຫລາຍຊົ່ວຄົນເຊັ່ນການເອົາພືນ, ການເກັບເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ເອົາຢາປົວພະຍາດແລະອື່ນໆອີກຫລາຍຢ່າງ. ການນຳໃຊ້ສິດປະເພນີດັ່ງກ່າວນີ້ ມັນເປັນຮີດຄອງແຕ່ເຄົ້າເດີມ ແລະ ຈະສືບຕໍ່ກັນໄປຢ່າງບໍ່ສິ້ນສຸດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດ ຫ່າງໄກຊອກຫລີກ.

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ມີການດຸ່ນດ່ຽງ ແລະຄົງຕົວກັບການນຳໃຊ້ສິດຕາມປະເພນີຂອງບັນດາເຜົ່າຊົນຕ່າງໆ ແລະໃຫ້ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໄດ້ເປັນເຈົ້າການຄຸ້ມຄອງປົກປັກຮັກສາແນ່ ໃສ່ໃຫ້ຊັບພະຍາກອນໃນປ່າໄມ້ ດັ່ງກ່າວບໍ່ໃຫ້ມີການປົກແຫ້ງເປັນຈັກເທື່ອນັ້ນ :

ກະຊວງກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ ຈຶ່ງໄດ້ອອກບົດແນະນຳກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ຕາມປະເພນີຕາມຂໍ້ຕົກລົງສະບັບເລກທີ0054/ກປ, ລົງວັນທີ 07/03/1996 ດັ່ງນີ້ :

1. ໃຫ້ພະແນກກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ຂອງແຂວງ, ເຂດພິເສດ ແລະ ຫ້ອງການກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ເມືອງ ຫລື ບັນດາໂຄງການທີ່ມີສ່ວນພົວພັນກັນນັ້ນຈັດຕັ້ງ ເຜີຍແຜ່ຮ່າຮຽນໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າຮັບຮູ້ແຈ້ງຊາບຊົມກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງ ແລະ ເນື້ອໃນຈິດໃຈຂອງຂໍ້ຕົກລົງວ່າ ດ້ວຍສິດນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ຕາມປະເພນີເລກທີ 0054/ກປ ລົງວັນທີ 07/03/1996 ທີ່ໄດ້ຕິດຄັດມາພ້ອມນີ້.

2. ການອະທິບາຍເຜີຍແຜ່ ແມ່ນໃຫ້ເນັ້ນກ່ຽວກັບສິດຕາມປະເພນີ ທີ່ປະຕິບັດຢ່າງເປັນອິດສະລະຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຂອບເຂດການເກັບກູ້ຜົນຜະລິດປ່າໄມ້, ການລ່າເນື້ອ, ຫາປ່າໃຫ້ຖືກຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ກຳນົດລະບຽບ ແລະກົດໝາຍທີ່ໄດ້ວາງອອກ. ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ຫມາຍຄວາມວ່າໃຜຢາກເຮັດຫຼັງກໍ່ໄດ້, ສິດຕາມປະເພນີອັນໃດທີ່ມັນເປັນການທຳລາຍກໍ່ຜົນເສຍຫາຍໃຫ້ສ່ວນລວມ ຫຼື ບຸກຄົນ ອື່ນ ຫຼື ຂັດກັບ ແນວທາງນະໂຍບາຍລະບຽບກົດຫມາຍກໍ່ຄວນຈຳກັດ ເຊັ່ນ ປະເພນີຖາງປ່າຊະຊາຍ, ຈູດປ່າ ເພື່ອເປັນການລ່າເນື້ອ, ຕົ້ນຫ້ວຍຮ່ອງຍາມ ປ່າຂັນໄຂ່ ດັ່ງນີ້ເປັນຕົ້ນ.

3. ການໂອນ ຫລື ການຈຳກັດ ແລະການຖອນສິດຕາມປະເພນີ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມປະເພນີ ທີ່ເຄີຍສືບທອດກັນມາ ໃນເມື່ອກ່ອນເຊັ່ນ :

ການໂອນສິດຕາມປະເພນີ ແມ່ນໂອນໄດ້ໂດຍການສືບທອດມໍລະດົກ ຫລື ດ້ວຍວິທີການອື່ນ ທີ່ໄດ້ຮັບຮູ້ຕາມປະເພນີຂອງການຈັດຕັ້ງ ຫລືກຸ່ມຄົນ ຫລື ຄອບຄົວທີ່ເປັນພົນລະເມືອງ ລາວເທົ່ານັ້ນ.

ການຮັບຮູ້, ການຈຳກັດ, ການຂະຫຍາຍ ຫລື ການລົບລ້າງສິດຕາມປະເພນີ ແມ່ນເປັນໄປໄດ້ໃນເງື່ອນໄຂດັ່ງນີ້ :

- ໂດຍການເຊື່ອມຫາຍເທື່ອລະນ້ອຍຂອງປະເພນີເກີດຂຶ້ນໃນເບື້ອງຕົ້ນ.
- ໂດຍການຕົກລົງເທັນຕີຂອງຜູ້ຖືສິດ ແລະຜູ້ຊົມໃຊ້ເອງໃຫ້ຈຳກັດ, ຂະຫຍາຍ, ແລກປ່ຽນ ແລະສະລະສິດດັ່ງກ່າວ.
- ໂດຍທາງກົດໝາຍ.
- ລັດຈະອອກກົດໝາຍ ເພື່ອຈຳກັດ, ຖອນສິດປະເພນີພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ໃຊ້ຄວາມພະຍາຍາມໝົດທຸກວິທີໃນການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດຫມາຍ.
- ນອກຈາກນັ້ນ ເມື່ອມີການສ່ຽງຕໍ່ການເສຍຫາຍ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ, ຄວາມເສຍຫາຍດັ່ງກ່າວສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ ເມື່ອມີການນຳໃຊ້ສິດທິ ທີ່ຈະນຳຜົນເສຍຫາຍມາສູ່ທຳມະຊາດ ແລະຊັບພະຍາ ກອນປ່າໄມ້ ໂດຍທີ່ໃຊ້ສັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ບໍ່ສາມາດພື້ນຕົວຄືນໄດ້. ການຕີລາຄາຄວາມຮ້າຍແຮງ ຂອງຜົນເສຍຫາຍ ແມ່ນອີງໃສ່ມາດຕະຖານຂອງສາກົນ ແລະປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ. ການພັດທະນາພະລັງງານໄຟຟ້ານຳຕົກ, ການກໍ່ສ້າງຄົມມະນາຄົມ ແລະການາຂົນສົ່ງສາ ມາດຖືວ່າເປັນສິດຜ່ານປະໂຫຍດອັນສູງສຸດຂອງຊາດເຊັ່ນກັນ.

ການຈຳກັດ ຫລື ຖອນສິດຕາມປະເພນີ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດໄປໃນລະດັບແຕ່ລະເມືອງ.

4. ການປ້ອງກັນສິດຕາມປະເພນີ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດ ແລະຖືກຮັບຮູ້ໂດຍຜູ້ນຳໃຊ້ ແລະບຸກຄົນຜູ້ທີ່ສາມ ໂດຍບໍ່ມີເງື່ອນໄຂຂັດຕໍ່ຂໍ້ກຳນົດລະບຽບການ ຫລື ກົດໝາຍທີ່ໄດ້ປະກາດໃຊ້ໄປແລ້ວນັ້ນ.

ການຮຽກຮ້ອງ ຫລື ການຮ້ອງຟ້ອງເອົາສິດທີ່ຖືກຕ້ອງຂອງບຸກຄົນ ຫລື ກຸ່ມຄົນໃຫ້ແກ້ໄຂດ້ວຍວິທີການຕາມປະເພນີທີ່ເປັນມູນເຊື້ອອັນດີງາມຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າຕ່າງໆ ແລະໃຫ້ມີການ ໄກເກັ່ຍຢູ່ຂັ້ນບ້ານເປັນຕົ້ນຕໍ, ແຕ່ຖ້າ ຫາກໃຊ້ຫມົດຄວາມພະນາມາມແລ້ວ ແຕ່ຍັງແກ້ໄຂບໍ່ຕົກ ຈຶ່ງ ນຳສະເໜີໃຫ້ສານພິຈາລະນາຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

5. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍກ່ຽວກັບການຖອນສິດຕາມປະເພນີ ໂດຍສະເພາະຕໍ່ການນຳໃຊ້ດິນປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ແມ່ນໃຫ້ກຳນົດ ແລະທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍທັງໝົດຕໍ່ທຸກບັນຫາຂອງການເສຍຫາຍທີ່ພົວພັນເຖິງການດຳລົງຊີວິດຂອງຜູ້ຜະລິດ ແລະນຳໃຊ້ສິດນັ້ນ, ການທົດແທນອາດ ຈະເປັນເງິນຫລື ວັດຖຸອຸປະກອນ ຫລື ດ້ວຍການຈັດສັນໃຫ້ດຳລົງຊີວິດແບບໃໝ່ ທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ ເຊັ່ນ :

- ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກຈາກການຍົກຍ້າຍໃນພາກສະໜາມ.
- ການຊ່ວຍເຫລືອໃຫ້ແກ່ການປ່ຽນແປງ ຫລື ຍົກຍ້າຍ ຫລື ອຸດໜູນໃນໄລຍະການຍົກຍ້າຍນັ້ນໄປຢູ່ສະຖານທີ່ອື່ນໆ ແລະ,
- ການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ຖືສິດດ້ວຍການຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ທຽບເທົ່າລະດັບເດີມທາງດ້ານຄວາມອາດສາມາດໃນການສ້າງລາຍຮັບ ຫລື ການຜະລິດຕ່າງໆ.

6. ສິດນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ຢູ່ໃນເຂດເຂດບ້ານ ແມ່ນດັ່ງນີ້ :

- ສິດເກັບກູ້ຜະລິດຕະພັນຈາກປ່າໄມ້ສຳລັບໃຊ້ສອຍຕາມຄວາມຈຳເປັນຂອງຄອບຄົວເຊັ່ນ : ການອະນຸຍາດໃຫ້ໄປຫາຢູ່ທາກິນ ເພື່ອຊອກພື້ນດັງ, ເກັບເຫັດ, ເກັບຜັກປ່າ, ຫາໜໍ່ໄມ້, ຍາພື້ນເມືອງ, ຕັດຫຼັກຮົ່ວເພື່ອໃຊ້ສອຍໃນຄອບຄົວ ຫລື ເກັບກູ້ປະເພດເຄື່ອງປ່າຂອງດົງອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ໄດ້ນອນຢູ່ໃນບັນຊີທີ່ເກືອດທ້າມຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນສັນຍາການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຂັ້ນບ້ານ, ສ່ວນການຕັດຕົ້ນໄມ້ທຳມະຊາດຊຶ່ງບໍ່ແມ່ນປະເພດໄມ້ຫວງທ້າມ ແລະ ເຂດສະຫງວນເພື່ອຮັບໃຊ້ເຂົ້າໃນການສ້ອມແປງເຮືອນຊານຕ່າງໆ ທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນຢູ່ໃນເຂດປ່າໄມ້ບ້ານທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະປົກປັກຮັກສານັ້ນ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຂອງປ່າໄມ້ວາງອອກ ແຕ່ລະໄລຍະ.
- ເກັບກູ້ຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້ຊະນິດຕ່າງໆທີ່ມີຢູ່ຢ່າງອຸດົມສົມບູນໃນເຂດທີ່ບໍ່ໄດ້ຫວງທ້າມເພື່ອເປັນສິນຄ້ານຳມາຂາຍແມ່ນຕ້ອງຢູ່ໃນຂອບເຂດປະລິມານຂອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ທີ່ສາມາດຄົງຕົວແລະຂະຫຍາຍຕົວໄດ້ໃນເຂດນັ້ນແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຂະແໜງປ່າໄມ້ແຂວງໂດຍຜ່ານການຄົ້ນຄວ້າຈາກຫ້ອງການກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ເມືອງແລະເຫັນດີຈາກອຳນາດການປົກຄອງເມືອງຢ່າງເປັນທາງການ

- ສິດໃນການລ່າສັດ, ຫາປາ ທີ່ບ່ອນຢູ່ໃນບັນຊີຫວງຫ້າມ ຊຶ່ງຢູ່ນອກເຂດຫວງຫ້າມ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ,
- ສ່ວນການນຳໃຊ້ສິດທິດິນປ່າໄມ້ຊຸດໂຊມ ຫລື ດິນປອກໂລ້ນ ຕາມເນື້ອທີ່ ທີ່ໄດ້ມີການສຳລວດຈັດສັນຕາມແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງບ້ານແມ່ນໃຫ້ມີການເຫັນດີຕົກລົງຈາກຄະນະກຳມະການ ຫລື ວິຊາການໃນການແບ່ງດິນແບ່ງປ່າ ຫລື ການຈັດຕັ້ງທີ່ມີສິດອຳນາດຂັ້ນເມືອງ.
- ຢູ່ໃນຂັ້ນບ້ານ ແມ່ນມີສິດຈັດຕັ້ງກຸ່ມຜະລິດ ແລະຊົມໃຊ້ ເພື່ອເກັບກູ້ ແລະຂາຍເຄີ່ງປ່າຂອງດົງຕາມກຳນົດໃນສັນຍາຄູ່ມືຂອງຂະແໜງການປ່າໄມ້ຂອງແຂວງທີ່ອອກໃຫ້ນັ້ນ.
- ສ່ວນການເກັບກູ້ເຄີ່ງປ່າຂອງດົງ, ການຕັດໄມ້ປະເພດຫວງຫ້າມເພື່ອການຄ້າຈາກບຸກຄົນພາຍນອກນັ້ນ, ບ້ານກ່ຽວຂ້ອງມີສິດປົກປ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍກົດໝາຍ.

7. ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ແມ່ນມີສິດເຮັດກົດລະບຽບລະອຽດສະເພາະຕື່ມອີກ ເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະກັບເນື້ອໃນຈິດໃຈຂອງບົດແນະນຳດັ່ງກ່າວ ແລະເພື່ອໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຕົວຈິງ ແລະຈຸດພິເສດຂອງແຕ່ລະບ້ານ ຫລື ຕາມຈຸດພິເສດຂອງແຕ່ລະຮີດຄອງປະເພນີຂອງແຕ່ລະເຜົ່າຊົນ.
8. ໃນກໍລະນີຜິດຕໍ່ກົດໝາຍກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ສິດຕາມປະເພນີ, ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເປັນຕົ້ນ ພະແນກກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ແຂວງ, ຫ້ອງການກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ເມືອງ ແມ່ນເປັນເຈົ້າການຮັບຜິດຊອບຕໍ່ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ແລະມີສິດນຳສະເໜີລາຍງານຕໍ່ຂັ້ນເທິງຂອງຕົນຕາມລຳດັບຕາມທີ່ເໝາະສົມ.

ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງສະເໜີມາເພື່ອຊາບໂດຍທົ່ວເຖິງກັນ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ ....7...APR 1996

ລັດຖະມົນຕີກະຊວງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້

ສຳເນົາ:

- ພະແນກກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ແຂວງ
ທຸກໆແຂວງ (ເພື່ອຊາບແລະປະຕິບັດ)
ຫ້ອງການກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ເມືອງ
(ເພື່ອຊາບແລະປະຕິບັດ)
- ກົມປ່າໄມ້ (ເພື່ອຊາບແລະຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ)
- ເກັບມ້ຽນ.

ສີສະຫວາດ ແກ້ວບຸນພັນ